

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
**“ПЕРЕКЛАД ЮРИДИЧНИХ ДОКУМЕНТІВ
(ПИСЬМОВИЙ) (АНГЛІЙСЬКА МОВА)”**
(для бакалаврів)

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2009

Підготовлено кандидатом філологічних наук, доцентом кафедри теорії і практики перекладу *О. В. Харченко*

Затверджено на засіданні кафедри теорії і практики перекладу (протокол № 10 від 28.05.08)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Харченко О. В. Навчальна програма дисципліни “Переклад юридичних документів (письмовий) (англійська мова)” (для бакалаврів). – К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2009. – 18 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Переклад юридичних документів”, вимоги до заліку, питання для самоконтролю, теми контрольних робіт, а також список літератури.

- © Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2009
- © ДП «Видавничий дім «Персонал», 2009

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

З прийняттям Закону України “Про вищу освіту” та затвердженням концепції ступеневої освіти змінилася стратегія і тактика навчання іноземних мов у системі вищої освіти. До навчальних планів вводяться нові дисципліни, які допоможуть розширити і урізноманітнити методи навчання іноземних мов.

Студенти філологічного факультету денної форми навчання вивчають дисципліну “Переклад юридичних документів” у III семестрі.

Для вивчення цієї дисципліни на кафедрі теорії та практики перекладу розроблено спеціальний курс “English for law”, який висвітлює такі аспекти юридичної практики: суспільство і закон; політичні системи; загальне право; законодавча система; судове переслідування; судова система в США; кримінологія; злочини та справедливість; карне покарання; виправні заклади; в’язниці; злочинність неповнолітніх; криміналістика; поліція.

Мета курсу “Переклад юридичних документів” — удосконалити знання англійської мови на матеріалі спеціалізованого курсу у професійному аспекті.

Основні завдання курсу:

- ознайомити студентів зі змістом спеціалізованого курсу;
- розвинути вміння і навички розуміння спеціальних термінів і понять юридичного профілю;
- удосконалити навички комунікативного спілкування у професійному колі;
- дати студентам уявлення про стан юридичної практики у Великій Британії та США.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ПЕРЕКЛАД ЮРИДИЧНИХ ДОКУМЕНТІВ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1 2 3	Змістовий модуль I. Особливості перекладу правничої лексики 1 Особливості перекладу юридичної лексики 2 Тексти міжнародного права та їх класифікація 3 Особливості перекладу міжнародних договорів. Віденська конвенція 1969 року
4 5 6	Змістовий модуль II. Особливості перекладу міжнародних економічних договорів 4 Міжнародні організації. ООН. Переклад правничої документації ООН 5 Міжнародне економічне право. Особливості перекладу міжнародних економічних договорів 6 Організація безпеки та співробітництва в Європі, Рада Європи, Європейський Союз. Особливості перекладу правничої документації ОБСЄ, РЄ та ЄС
7 8 9 10	Змістовий модуль III. Національне (внутрішнє) право Великобританії та США 7 Загальне право Великобританії 8 Законодавча система Великобританії 9 Національне (внутрішнє) право США. Конституція США 10 Судова система США
11 12	Змістовий модуль IV. Переклад лексики кримінальних кодексів 11 Криміналістика. Переклад лексики кримінальних кодексів 12 Правнича лексика в ЗМІ Великобританії та США
13 14	Змістовий модуль V. Особливості перекладу текстів з кримінального права з української на англійську мову 13 Конституція України. Джерела права на Україні 14 Кримінальне право України. Кримінальний кодекс України. Особливості перекладу текстів кримінального права з української на англійську мову
Разом годин: 81	

ЗМІСТ
дисципліни
“ПЕРЕКЛАД ЮРИДИЧНИХ ДОКУМЕНТІВ”

Змістовий модуль I. Особливості перекладу правничої лексики

Тема 1. Особливості перекладу юридичної лексики

Мета: ознайомити студентів з поняттям “юридичний переклад”, з видами юридичного перекладу, труднощами перекладу юридичних текстів .

Питання до обговорення

I. Юридична лексика. Особливості перекладу.

1. Поняття “юридичний переклад” та основні види юридичного перекладу.
2. Мова права та класифікація її складових частин.
3. Особливості мови права.
4. Труднощі перекладу юридичних текстів.
5. Вимоги до перекладача юридичних текстів.
6. Перші закони (The First Laws).
7. Закони Вавілону (Laws of Babylon).
8. Закон Наполеона (Napoleon’s Law).

II. Держава, її сутність і функції (State, its Essence and Function)

1. Що таке держава? (What is the State?)
2. Закон, його виникнення і розвиток (Law, its Origin and Development).
3. Еволюція англійського закону (The Development of English Law).
4. Загальне право (The Common Law).
5. Справедливість (Equity).
6. Законодавча діяльність (Legislation).
7. Що таке уряд? (What is the Government?)
8. Потреба у законі (The Need for Law).

Література: основна [1–5; 8; 9];
додаткова [6; 7]

Тема 2. Тексти міжнародного права та їх класифікація

Мета: ознайомити студентів з різними видами текстів міжнародного права.

Питання до обговорення

1. Поняття міжнародного права та види джерел міжнародного права.
2. Право міжнародних договорів. Переклад міжнародних договорів
3. Міжнародне економічне право. Переклад договорів МЕП.
4. Міжнародне право прав людини. Норми Статуту ООН щодо питання захисту прав людини. Загальна декларація прав людини.
5. Міжнародне право морського та повітряного простору. Переклад документів, що стосуються цього права.
6. Міжнародне право регулювання територіальних просторів.
Література: основна [1–5; 8; 9];
додаткова [6; 7]

Тема 3. Особливості перекладу міжнародних договорів. Віденська конвенція 1969 року

Мета: ознайомити студентів з різними видами текстів міжнародного права.

Питання до обговорення

1. Віденська конвенція 1969 року.
2. Класифікація міжнародних договорів та структура міжнародного договору.
3. Мова міжнародного договору. Встановлення автентичності тексту.
4. Тлумачення міжнародного договору.
5. Спори стосовно тлумачення міжнародного договору.
6. виправлення помилок у текстах або у засвідчених копіях договорів. Поправки до договорів і зміна договорів.
7. Особливості термінології міжнародних договорів.
Література: основна [1–5; 8; 9];
додаткова [6; 7]

Змістовий модуль II. Особливості перекладу міжнародних економічних договорів

Тема 4. Міжнародні організації. ООН. Переклад правничої документації ООН

Мета: ознайомити студентів з текстами міжнародного права, прийнятими в ООН.

Питання до обговорення

1. Поняття і ознаки міжнародної міждержавної організації.
2. Класифікація міжнародних міждержавних організацій.
3. Організація Об'єднаних Націй, Рада Безпеки та Міжнародний суд ООН.
4. Хартія ООН (The Charter of the UN).
5. Генеральна асамблея (The General Assembly).
6. Рада Безпеки (The Security Council).
7. Міжнародний суд (The International Court of Justice).
8. Особливості мови документації ООН.
9. Особливості лексики та термінології документації ООН.

Література: основна [1–5; 8; 9];
додаткова [6; 7]

Тема 5. Міжнародне економічне право. Особливості перекладу міжнародних економічних договорів

Мета: ознайомити студентів з джерелами та принципами міжнародного економічного права та особливостями перекладу зовнішньоекономічних договорів.

Питання до обговорення

1. Поняття та джерела міжнародного економічного права.
2. Принципи міжнародного економічного права.
3. Вимоги українського та іноземного законодавства.
4. Текстове оформлення та зміст: загальні вимоги.
5. Відповідність правничої термінології. Запозичення, роз'яснення, термінотворення.
6. Тлумачення положень багатомовних зовнішньоекономічних договорів.

Література: основна [1–5; 8; 9];
додаткова [6; 7]

Тема 6. Організація безпеки та співробітництва в Європі, Рада Європи, Європейський Союз. Особливості перекладу правничої документації ОБСЄ, РЄ та ЄС

Мета: ознайомити студентів з текстами міжнародного права, прийнятими в ООН.

Питання до обговорення

1. Народження нової Європи. Європейський Союз.

2. Організація з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ).
3. Рада Європи та Європейський Союз.
4. Особливості права Європейського Співтовариства.
5. Романський тип правової системи.
6. Особливості перекладу правничих текстів ОБСЄ, РЕ та ЄС.
7. Особливості лексики та правничої термінології ОБСЄ, РЕ та ЄС.

Література: основна [1–5; 8; 9];
додаткова [6; 7]

Змістовий модуль III. Національне (внутрішнє) право Великобританії та США

Тема 7. Загальне право Великобританії

Мета: ознайомити студентів із загальним правом.

Питання до обговорення

I. Громадське право (The Civil Law)

1. Суди графства Британії (County Courts in Britain).
2. Верховний суд Британії (The High Court in Britain).
3. Законодавство у компаніях (Company Law).
4. Сучасні податки у Великобританії.
5. Внески у фонди соціального страхування (Social Insurance Taxes).

II. Сімейне право (Family Law)

1. Шлюбний контракт (The Contract of Marriage).
2. Зміст прав і обов'язків батьків (The Scope of Parental Rights and Duties).
3. Громадські суди в Шотландії і Північній Ірландії (The Civil courts in Scotland and Northern Ireland).

Література: основна [1–5; 8; 9];
додаткова [6; 7]

Тема 8. Законодавча система Великобританії

Мета: ознайомити студентів із законодавчою системою Великобританії та перекладом правничої лексики, що стосується цієї законодавчої системи.

Питання до обговорення

I. Відправлення правосуддя у Великобританії (Jurisdiction in Great Britain)

1. Відправлення правосуддя у Шотландії (Jurisdiction in Northern Scotland).

2. Відправлення правосуддя у Північній Ірландії (Jurisdiction in Northern Ireland).
3. Організація судочинства у Великобританії (The Organization of the Court in Great Britain).
4. Суди і уряд (Courts and Government).
5. Апеляційний суд (The Court of Appeal).
6. Суд першої інстанції: верховний суд (Trial Courts: the High Court).
7. Суди графств (County Courts).
8. Кримінальні суди (Criminal Courts).
9. Суди магістрату (Magistrates' Courts).

II. Професії у юриспруденції (Professions in Law)

1. Професія юриста (The Legal Professions in Law).
2. Солісітор (Solicitor).
3. Баристер (Barrister).
4. Суддя (Judge).
5. Служба карного переслідування (The Crown Prosecution Service – CPS).

Література: основна [1–5; 8; 9];
додаткова [6; 7]

Тема 9. Національне (внутрішнє) право США. Конституція США

Мета: ознайомити студентів з історією права та джерелами права в США.

Питання до обговорення

1. Джерела права США.
2. Значення прецеденту у праві США.
3. Американський тип правової системи.
4. Конституція США 1787 року. Історія прийняття.
5. Білль по правам людини 1791 та його значення для американців та усього людства
6. Переклад правничої лексики, що стосується внутрішнього права США.

Література: основна [1–5; 8; 9];
додаткова [6; 7]

Тема 10. Судова система США

Мета: ознайомити студентів із судовою системою США.

Питання до обговорення

1. Організація федеральних судів сьогодні (The Organization of the Federal Courts Today).

2. Типи федеральних судів (Types of Federal Courts).
3. Верховний суд (The Supreme Court).
4. Законодавча система в США (The American Legal System).
5. Міністерство юстиції (Department of Justice).
6. Особливі суди (Special Courts).
7. Конституційні суди (Constitutional Courts).
8. Апеляційні суди (The Courts of Appeals).
9. Кримінальні суди в США (United States Criminal Courts).
10. Підбір присяжних (Selecting the Jury).

Література: основна [1–5; 8; 9];
додаткова [6; 7]

Змістовий модуль IV. Переклад лексики кримінальних кодексів

Тема 11. Криміналістика. Переклад лексики кримінальних кодексів

Мета: ознайомити студентів з правничою лексикою кримінології.

Питання до обговорення

1. Сутність і зміст кримінології (The Nature and Scope of Criminology).
2. Наукові дослідження в кримінології (The Study of Criminology).
3. Англійське кримінальне законодавство (English Criminal Law).
4. Карне законодавство (Criminal Justice).
5. Кримінальна статистика (Crime Statistics).
6. Що таке злочин? (What is a Crime?)
7. Злочинець (Criminal).
8. Типології злочинів (A Typology of Crime).
9. Розшарування правопорушень (Distinction of Crimes).
10. Шкала правопорушень (Divisions of Crime).
11. Основні елементи злочину (Essentials of a Crime).
12. Головні діючі особи і співучасники (Principals and Accessories).
13. Кримінальний світ (The World of Crime).
14. Злочинність в Англії (Crime in Great Britain).

Література: основна [1–5; 8; 9];
додаткова [6; 7]

Тема 12. Правнича лексика в ЗМІ Великобританії та США

Мета: ознайомити студентів з правничою лексикою англійських ЗМІ.

Питання до обговорення

1. Правнича лексика, що використовується при висвітленні кримінальних справ.
2. Правнича лексика, що використовується при висвітленні злочинів білих комірців.
3. Переклад правничої лексики, що стосується справ з міжнародного права.
4. Переклад судової лексики та лексики адміністративного права.
5. Прислів'я та приказки, що стосуються права Великобританії та США.

Література: основна [1–5; 8; 9];
додаткова [6; 7]

Змістовий модуль V. Особливості перекладу текстів з кримінального права з української на англійську мову

Тема 13. Конституція України. Джерела права України

Мета: ознайомити студентів з історією права, джерелами права та Конституційним правом України.

Питання до обговорення

1. Джерела права України.
2. Історія українського права.
3. Конституційне право України.
4. Особливості перекладу правничих текстів з української на англійську мову.
5. Особливості української правничої терміносистеми та її перекладу на англійську мову.

Тема 14. Кримінальне право України. Кримінальний кодекс України. Особливості перекладу текстів з кримінального права з української на англійську мову

Мета: ознайомити студентів з історією кримінального права України, терміносистемою правничої лексики та способами її перекладу.

Питання до обговорення

1. Історія українського кримінального права.
2. Кримінальний кодекс України.
3. Терміносистема Кримінального кодексу України.

4. Особливості перекладу правничих текстів на кримінальну тематику з української на англійську мову.
5. Особливості української кримінальної правничої терміносистеми та її перекладу на англійську мови.

Література: основна [1–5; 8; 9];
додаткова [11-12]

ВИМОГИ ДО ЗАЛІКУ

1. Прочитати оригінальний текст англійською мовою обсягом 3000 друкованих знаків. Дозволяється користуватися словником.
2. Усно перекласти текст обсягом 25 речень з української мови на англійську (за тематикою, визначеною для кожного етапу навчання).
3. Зробити усне повідомлення обсягом 20–25 речень за широким спектром тем, вивчених впродовж семестру. Монологічне висловлювання обов'язково повинно включати лексико-граматичний матеріал, засвоєний протягом семестру, відповідати мовним нормам, бути логічним і послідовним.

Час на підготовку — 1 академічна година.

Для найбільш здібних студентів можливий альтернативний варіант захисту — творче завдання.

Творче завдання

Творче завдання містить професійно орієнтований текст обсягом 25–50 сторінок, який є результатом аналізу спеціальної літератури туристичного напрямку обсягом 50–100 сторінок. Захист творчого завдання здійснюється без підготовки — усне повідомлення на 10–20 хвилин, а також вільна бесіда за темою роботи.

Творче завдання оформлюється на комп'ютері.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Поняття “юридичний переклад” та основні види юридичного перекладу .
2. Мова прав та класифікація її складових.
3. Особливості мови права.
4. Труднощі перекладу юридичних текстів.
5. Вимоги до перекладача юридичних текстів .
6. Закон, його виникнення і розвиток .
7. Загальне право.
8. Поняття міжнародного права та види джерел міжнародного права.
9. Віденська конвенція 1969 року. Переклад правничої лексики цієї конвенції.
10. Класифікація міжнародних договорів та структура міжнародного договору.
11. Особливості термінології міжнародних договорів .
12. Організація Об’єднаних Націй. Історія створення. Особливості лексики та термінології документації ООН.
13. Особливості лексики та термінології документації ООН.
14. Текстове оформлення та зміст документів з міжнародного економічного права: загальні вимоги .
15. Особливості перекладу текстів з економічного права.
16. Переклад економічних договорів. Відповідність правничої термінології. Запозичення, роз’яснення, термінотворення.
17. Організація з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ). Документація ОБСЄ та її переклад.
18. Європейський Союз. Документація ЄС та її переклад.
19. Рада Європи. Документація Ради Європи та її переклад.
20. НАТО. Документація НАТО та її переклад.
21. Особливості лексики та правничої термінології ОБСЄ, РЕ та ЄС.
22. Громадське право Великобританії.
23. Прецедент у праві Великобританії.
24. Верховний суд Британії. Переклад судових наказів Верховного суду.
25. Законодавство у компаніях Великобританії.
26. Сімейне право Великобританії. Правнича лексика сімейного права.

27. Відправлення правосуддя у Шотландії. Особливості правничої лексики.
28. Відправлення правосуддя у Північній Ірландії. Особливості правничої лексики.
29. Організація судочинства у Великобританії. Особливості правничої лексики.
30. Апеляційний суд Великобританії. Особливості правничої лексики.
31. Суди графств та суди магістрату . Особливості правничої лексики
32. Джерела права США.
33. Значення прецеденту у праві США.
34. Американський тип правової системи.
35. Конституція США 1787 року. Історія прийняття.
36. Білль по правам людини 1791 та його значення для американців та усього людства
37. Переклад правничої лексики, що стосується внутрішнього права США.
38. Судова система США.
39. Законодавча система США.
40. Верховний суд США.
41. Англійське кримінальне законодавство (English Criminal Law).
42. Особливості перекладу кримінальної лексики.
43. Поняття “злочин” та “злочинець” у Великобританії.
44. Типології злочинів у Великобританії.
45. Типи правопорушень у Великобританії.
46. Основні елементи злочину .
47. Головні діючі особи і співучасники судового процесу.
48. Кримінальний світ Великобританії за матеріалами ЗМІ.
49. Злочинність в Англії за матеріалами ЗМІ.
50. Кримінальний світ США за матеріалами ЗМІ.
51. Правнича лексика, що використовується при висвітленні кримінальних справ.
52. Правнича лексика, що використовується при висвітленні злочинів білих комірців.
53. Переклад правничої лексики, що стосується справ з міжнародного права.
54. Переклад судової лексики та лексики адміністративного права.

55. Прислів'я та приказки, що стосуються права Великобританії та США.
56. Джерела права України. Особливості правничої лексики України.
57. Історія українського права.
58. Конституційне право України. Особливості перекладу правничої лексики.
59. Особливості перекладу правничих текстів з української на англійську мову.
60. Особливості української правничої терміносистеми та її перекладу на англійську мову.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Принципи адекватності перекладу юридичної лексики.
2. Парадигматичні і синтагматичні відношення у правничих текстах.
3. Міжнародна організація НАТО, переклад документації та текстів НАТО.
4. Варіантність перекладу правничих текстів.
5. Контекст правничого тексту.
6. Національне законодавство України та його терміносистема.
7. Види міжнародних договорів за законодавством України.
8. Граматичні трансформації при перекладі правничих текстів: перестановки, додавання, вилучення, заміни членів речення.
9. Конверсійні перетворення при перекладі юридичної лексики.
10. Прийоми вираження категорії модальності у перекладі юридичної лексики.
11. Лексичні трансформації при перекладі правничих текстів.
12. Шляхи подання інверсії в правничих текстах при перекладі.
13. Міжнародне економічне право. Особливості терміносистем.
14. Міжнародне договірне право. Особливості терміносистем.
15. Міжнародне право прав людини. Особливості терміносистем.
16. Особливості перекладу текстів Європейського Союзу.
17. Особливості перекладу текстів національного права США.
18. Особливості перекладу текстів національного права Великобританії.
19. Правничі лексика, що використовується при висвітленні кримінальних справ.

20. Правнича лексика, що використовується при висвітленні злочинів білих коміців.
21. Переклад правничої лексики, що стосується справ з міжнародного права.
22. Переклад судової лексики, та лексики адміністративного права.
23. Прислів'я та приказки, що стосуються права Великобританії та США.
24. Особливості перекладу правничих текстів з української на англійську мову.
25. Поняття “юридичний переклад” та основні види юридичного перекладу.
26. Мова права та класифікація її складових частин.
27. Особливості мови права.
28. Труднощі перекладу юридичних текстів.

МАУП

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Business law* by Patricia Smith. — London: Longman, 2000.
2. *Борисенко И. И., Евтушенко Л. И., Дейнеко В. В.* Английский язык в международных документах и дипломатической корреспонденции. — К.: Логос, 1999.
3. *Газеты*, новости по Интернету.
4. *Гринько Е. В.* Практикум по деловому английскому языку. — К.: МАУП, 2000.
5. *Дубкина М. Д., Галкина Л. В., Заседателева М. Л.* Деловая поездка за рубеж. — М.: Высш. шк., 1990.
6. *Краткий русско-английский терминологический словарь* / Под ред. проф. Л. В. Котина. — Тверь: Слово, 1990.
7. *Пыхова Н. Н.* Учитесь читать литературу по специальности. — М.: Высш. шк., 1989.
8. *Сакун Людмила.* English for law: Навч. посіб. — К.: КУТЕП, 2002.
9. *Шевелева С. А.* English on law: Textbook. — М.: Культура и спорт, ЮНИТИ, 1998.

Додаткова

11. *Кримінальний кодекс України.* — К.: МВС, 2001. — 350с.
12. *Буроменський М. В.* Міжнародне право. -К.:Юрінком Інтер 2005. — 335с.

МАУП

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни	
“Переклад юридичних документів”.....	4
Зміст дисципліни “Переклад юридичних документів”	5
Вимоги до заліку	12
Питання для самоконтролю.....	13
Теми контрольних робіт.....	15
Список літератури.....	17

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *С. Г. Рогузько*
Комп’ютерне верстання *А. А. Кучерук*

Зам. № ВКЦ-4133

Формат 60×84/16. Папір офсетний.

Друк ротатійний трафаретний.

Наклад 30 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)

03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»

03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. ХХ

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*